

**Curtea Supremă de Justiție**  
**DECIZIE**

**30 ianuarie 2024**

**mun. Chișinău**

Curtea Supremă de Justiție:  
Completul de judecată în componența:

Președinte – Talpă Boris,  
Judecători – Țurcan Anatolie, Daguța Sergiu, Eremciuc Ghenadie și Mânăscurtă Igor,

a judecat fără citarea părților, recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura UTA Găgăuzia, Bolgar Natalia, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 13 septembrie 2022, în cauza penală în privința lui

*Galun Vasili xxx, născut la xxx, originar și domiciliat xxx.*

**Termenul de examinare a cauzei:**

*Prima instanță: 15.12.2021 - 11.07.2022;*

*Instanța de apel: 11.08.2022 - 13.09.2022;*

*Instanța de recurs: 05.12.2022 – 30.01.2024.*

**A C O N S T A T A T :**

1. Prin sentința Judecătoriei Comrat, sediul Central din 11 iulie 2022, a fost încetat procesul penal în privința lui Galun Vasili învinuit în comiterea infracțiunii prevăzute de art.287 alin.(3) Cod penal, în baza art.2 alin.(1) și alin.(3) al Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova nr.243 din 24 decembrie 2021.

A fost soluționată soarta corpurilor delictive.

2. *Pentru a se pronunța, prima instanță a constatat în fapt că, Vasili Hristofor, la 25 septembrie 2021, în jurul orei 20:00, aflându-se în curtea casei lui Arnaut Nicolai, situată în xxx, din intenții huliganice, acționând în mod intenționat și cu deosebită obrăznicie, conștientizând caracterul ilegal al acțiunilor sale, încălcând grosolan ordinea publică și manifestând în mod evident lipsă de respect față de societate, s-a exprimat cu cuvinte necenzurate față de ultimul și a membrilor familiei sale, și scoțând din buzunar un cuțit pliant, l-a amenințat pe N. Arnaut cu vătămarea integrității corporale.*

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, confirmată de probele administrate, prima instanța a reținut în drept, că faptele inculpatului Galun Vasili întrunesc elementele constitutive a infracțiunii prevăzute de art.287 alin.(3) Cod penal, huliganismul agravat, adică acțiunile intenționate care încălcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor, precum și acțiunile care, prin conținutul lor, se deosebesc printr-o obrăznicie deosebită, săvârșite cu aplicarea armei pentru vătămarea integrității corporale sau sănătății.

3. **Procurorul**, a contestat cu apel sentința, solicitând casarea parțială a acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpatul Galun Vasili să fie recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii

prevăzute de art.287 alin.(3) Cod penal și să fie încetat procesul penal în privința acestuia în legătură cu art.2 Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova nr.243 din 24 decembrie 2021.

În motivarea cerințelor sale, partea acuzării a invocat că fără a contesta aplicarea Legii cu privire la amnistie în privința lui Galun Vasili, consideră că sentința vizată în partea ce ține de faptul în care prima instanță nu s-a exprimat în privința recunoașterii pe Galun Vasili vinovat de comiterea infracțiunii ce i se incriminează este neîntemeiată, din următoarele motive.

În conformitate cu legislația în vigoare, aplicarea amnistiei presupune că inculpatul își recunoaște vinovăția.

Partea acuzării reiterează prevederile art.389 alin.(4) pct.2) Cod de procedură penală, sentința de condamnare se adoptă cu stabilirea pedepsei și cu liberarea de executarea ei în cazul amnistiei conform art.107 Cod penal”.

Totodată, consideră că pronunțarea hotărârii de încetare a procesului penal în legătură cu aplicarea amnistiei este exclusă pentru următoarele motive: prevederile art.396 pct.4) Cod de procedură penală care prevede, că dispozitivul sentinței de încetare a procesului penal trebuie să cuprindă dispoziția de revocare a măsurilor de asigurare a acțiunii civile și a eventualei confiscări speciale, dacă astfel de măsuri au fost luate.

**4.** Prin decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 13 septembrie 2022, apelul declarat a fost respins ca fiind neîntemeiat, cu menținerea sentinței Judecătorei Comrat, sediul Central din 11 iulie 2022.

**4.1.** În motivarea soluției sale, instanța de apel a indicat că argumentele procurorului sunt eronate, fiind prezentate fără a ține cont de principiul interpretării sistematice a reglementărilor codificate aplicabile și cu încălcarea drepturilor fundamentale ale inculpatului.

Instanța de apel a reținut că adoptarea sentinței de încetare a procesului pe cauză în baza actului de amnistie nu constituie un temei de reabilitare a inculpatului, dar acest fapt nu înseamnă că aceasta duce la pronunțarea sentinței de condamnare.

Pentru soluționarea corectă a acestei cauze este necesar de a se adresa la textul Legii Republicii Moldova privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova nr. 243 din 24 decembrie 2021.

În conformitate cu art.1 al Legii nr.243 din 24 decembrie 2021, (1) Prezenta lege se aplică condiționat și exclusiv persoanelor bănuite, învinuite și inculpate, precum și persoanelor condamnate, care sunt caracterizate pozitiv pe parcursul executării pedepsei, al perioadei de probațiune sau al termenului de probă și sunt evaluate psihologic ca prezentând risc de recidivă mediu sau redus, dacă persoanele respective cad sub incidența prevederilor art.art.2–5, 7, 8. (4) Aplicarea amnistiei față de persoanele bănuite, învinuite se decide de procuror, la faza de urmărire penală, iar față de persoanele inculpate – de instanța de judecată, la faza de judecare a cauzei.

Din textul de mai sus, instanța de apel rezumă clar că această lege poate fi aplicată atât pentru eliminarea răspunderii penale, cât și pentru eliminarea pedepsei penale, totodată, bănuirii, învinuții și inculpații au dreptul de a alege. Și numai în privința persoanei care nu este de acord cu încetarea urmăririi penale în conformitate cu art.2 alin.(1)-(3) din Legea nr.243 din 24.12.2021, instanța de judecată poate dispune încetarea procesului penal, dacă în cadrul cercetării judecătorești s-a confirmat vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii. Anume pentru acest caz și sunt aplicate prevederile oferite de apelant ale art.389 alin.(4) pct. 2) Cod de procedură penală, iar dacă inculpatul dă acordul la aplicarea actului de amnistie, prin depunerea respectivei cereri, procedura pe cauză urmează a fi încetată atât în cadrul ședinței preliminare, cât și în cadrul cercetării judecătorești, în conformitate cu actul de amnistie și cu prevederile Codului de procedură penală.

Astfel, instanța de apel a reținut că argumentele procurorului cu privire la obligația

instanței de judecată de a se pronunța cu privire la circumstanțele prevăzute de art.art.389, 385 alin.(1) pct. 5), 7), 8) Cod de procedură penală nu sunt întemeiate în drept. Atunci când pronunță o sentință de încetare a procesului pe cauză, instanța de judecată soluționează chestiunile prevăzute la art.art.396 și 397 Cod de procedură penală.

Ținând cont de cele expuse mai sus, instanța de apel nu a constatat nici-o încălcare a legislației penale sau de procedură penală care să constituie un temei de casare sau de modificare a sentinței. În aceste circumstanțe, instanța de apel a considerat că apelul procurorului urmează a fi respins ca nefondat, iar sentința atacată urmează a fi menținută.

**5. Procurorul**, în temeiul prevederilor art.427 alin.(1) pct. 6) Cod de procedură penală, a contestat cu recurs decizia, solicitând casarea parțială a acesteia, cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care potrivit prevederilor art.389 alin.(4) pct.2) Cod de procedură penală, coroborat cu art.107 alin.(1) Cod penal, inculpatul Galun Vasili să fie recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art.287 alin.(3) Cod penal și să fie încetat procesul penal în privința acestuia în legătură cu art.2 Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova nr.243 din 24 decembrie 2021.

În motivarea cerințelor din recurs, acuzarea invocă argumente similare celor indicate în cererea de apel.

**6. Judecând recursul declarat, în raport cu materialele cauzei, Completul de judecată conchide că acesta urmează a fi respins, din următoarele considerente.**

Potrivit dispoziției art.435 alin.(1) pct.1) Cod de procedură penală, instanța de recurs, judecând recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă respingerea acestuia, cu menținerea hotărârii atacate.

Conform art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

Reieșind din conținutul recursului declarat de către procuror, Completul de judecată reține că, titularul acestuia critică decizia instanței de apel sub aspectul temeiului de casare stipulat la art.427 alin.(1) pct. 6) Cod de procedură penală, potrivit căruia hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, precum și a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței.

Însă, verificând alegațiile recurentului, în raport cu actele cauzei, completul de judecată conchide că acestea sunt neîntemeiate, iar instanța de apel la adoptarea soluției, a respectat prevederile legale, adoptând o soluție corectă și întemeiată.

Astfel, Completul de judecată ține să menționeze că, împrejurările menționate în partea descriptivă a hotărârii contestate, inclusiv cele reproduse în pct.4 din prezenta decizie, relevă în mod concludent că prima instanță, la caz, în mod corect a adoptat o sentință de încetare a procesului penal conform art.391 Cod de procedură penală. Or, adoptarea unei sentințe de încetare a procesului penal conform art.391 Cod de procedură penală, este posibilă doar la faza punerii pe rol a cauzei (art.345 Cod de procedură penală coroborat cu art.350 Cod de procedură penală), în celelalte cazuri, hotărârea se adoptă în baza art.art.389-390 Cod de procedură penală.

Respectiv, în speță, potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată din 15 iunie 2022 (f.d.71), în cadrul ședinței de judecată preliminară inculpatul Galun Vasili a depus o cerere scrisă de încetare a urmăririi penale în privința sa în baza Legii Republicii Moldova privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova nr.243 din 24 decembrie 2021.

În contextul celor expuse, instanța de recurs consideră necesar a evidenția că, instanța urmează să adopte și pronunțe o hotărâre în conformitate cu prevederile art.389 alin.(4) pct.

2) Cod de procedură penală, potrivit căroră se adoptă o sentință de condamnare cu stabilirea pedepsei și cu liberarea de executare a ei în cazul amnistiei conform art.107 Cod penal, după cum solicită partea acuzării, doar în circumstanțele în care solicitarea de aplicare a actului de amnistie intervine după faza ședinței preliminare.

Verificând legalitatea hotărârii atacate sub aceste aspecte, Completul de judecată reține că, temeiul de recurs prevăzut de art.427 alin.(1) pct. 6) Cod de procedură penală, nu și-a găsit confirmarea în cauză.

Analizând textul hotărârilor atacate în coraport cu motivele invocate de recurent, Completul de judecată atestă că, instanțele de fond s-au expus argumentat și motivat, bazându-și just soluția din hotărâri, iar instanța de recurs ordinar, în virtutea corectitudinii acestei motivări, pentru a evita repetări inutile, o acceptă și o însușește, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CtEDO, care în pct.37 a hotărârii sale în cauza Albert vs. România din 16.02.2010, statuează că art.6 §1 din CEDO, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (Van de Hurk vs Olanda, 19 aprilie 1994, pct.61), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

Împrejurările enunțate denotă în mod concludent că hotărârea contestată conține motive clare și legale pe care se întemeiază soluția, instanța de apel s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel și că instanțele de fond au interpretat corect legislația procesual penală.

În consecință, raportând situația reținută în cauză la prevederile art.435 alin.(1) pct.1) Cod de procedură penală, instanța de recurs nu constată prezența erorilor de drept ce ar genera casarea hotărârii atacate și prin urmare, se impune soluția respingerii recursului declarat, cu menținerea hotărârii atacate.

7. În corespundere cu art.435 alin.(1) pct.1) Cod de procedură penală, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

### **DECIDE :**

Respinge recursul declarat de procurorul în Procuratura UTA Găgăuzia, Bolgar N., împotriva deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 13 septembrie 2022, în cauza penală în privința lui *Galun Vasili xxx*, cu menținerea hotărârii atacate.

Decizia este irevocabilă.

Președinte

Talpă Boris

Judecători

Țurcan Anatolie

Daguța Sergiu

Eremciuc Ghenadie

Mânăscurtă Igor